

Nr 442.

Godkänd av första kammaren den 20 juni 1940.

Godkänd av andra kammaren den 21 juni 1940.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredskapsstat för försvarsväsendet m. m. för budgetåret 1940/41.

(Statsutskottets utlåtande nr 242.)

Till KONUNGEN.

I proposition nr 295 har Kungl. Maj:t, under åberopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 24 maj 1940, föreslagit riksdagen att dels godkänna ett vid berörda statsrådsprotokoll fogat förslag till beredskapsstat för försvarsväsendet m. m. för budgetåret 1940/41, dels bemyndiga Kungl. Maj:t att, sedan slutlig reglering av de å nu gällande förskottsstat bestridda utgifterna verkställts, omedelbart fastställa denna beredskapsstat eller viss del därav att lända till efterrättelse såsom förskottsstat, samt att ställa å förskottsstaten uppförda anslag till vederbörande myndigheters förfogande, dels ock medgiva, att de i beredskapsstaten angivna anslagsbeloppen må överskridas, under förutsättning att Konungen låtit riksdagskallelse utgå eller riksdagen ändock skall inom tjugo dagar sammanträda.

I likhet med departementschefen finner riksdagen det vara under rådande förhållanden oundgängligen nödvändigt, att medel för försvarsåndamål m. m. i betydande omfattning ställas till Kungl. Maj:ts förfogande i den form, som tillskapats genom införandet av en särskild beredskapsstat för försvarsväsendet. Riksdagen finner sig därför böra medgiva, att en dylik beredskapsstat för försvarsväsendet m. m. skall upprättas jämväl för nästa budgetår och har intet att erinra mot de av departementschefen för ändamålet beräknade beloppen, tillhoppa 1,205 miljoner kronor.

Riksdagen förutsätter att i likhet med vad som gällde för den för innevarande budgetår fastställda förskottsstaten jämväl nu bör föreskrivas, att redovisning skall ske till riksdagens statsutskott (eller i dess ställe inrättat utskott) beträffande såväl fattade dispositionsbeslut som den fortskridande faktiska anslagsbelastningen och att dessa redovisningar böra lämnas successivt och så snabbt som förhållandena medgiva.

I den föreliggande propositionen har framhållits, att behov av att anlita förskottsanslag för bestridande av vissa utgifter kan i rådande läge föreligga omedelbart efter det att innevarande års lagtima riksdag genomfört slutlig reglering av förskottsstaten för försvarsväsendet för löpande budgetår. Departementschefen har därvid förutsatt, att erforderliga medel skola

utgå av de nya förskottsanslag, som äro avsedda att regleras mot riksstaten för budgetåret 1940/41, varför riksdagens bemyndigande ansetts böra inhämtas att redan under innevarande budgetår fastställa den för budgetåret 1940/41 avsedda beredskapsstaten eller viss del därav att lända till efter rättelse såsom förskottsstat.

Riksdagen vill för sin del lämna Kungl. Maj:t bemyndigande att omedelbart fastställa beredskapsstaten att såsom förskottsstat lända till efter rättelse först från och med ingången av det nya budgetår, för vilket den är avsedd.

Riksdagen är visserligen i tillfälle att kort tid före budgetårsskiftet pröva behovet av en ny beredskapsstat, men riksdagen har likväl i anslutning till tidigare i samband med beredskapsstatens godkännande angivna villkor samt i betraktande av det allvarliga tidsläget och de oerhört stora belopp på 1,205 miljoner kronor, som beredskapsstaten för försvarsväsendet innefattar, ansett sig böra taga under överbäggande huruvida viss bestämd tid från och med den dag, då beredskapsstaten skall lända till efter rättelse, bör fastställas för riksdagens inkallande. Det måste anses vara av vikt, att riksdagen beredes möjlighet att, såsom hittills skett, utöva successiv granskning ifråga om till förfogande ställda medel. Riksdagen har därför velat framhålla, att den förutsätter, att, så snart frågorna om finansieringen av de stora utgifterna blivit så förberedda, att de kunna föreläggas den bebådade urtima riksdagen till prövning, riksdagen också beredes tillfälle att fortlöpande få fullgöra denna sin granskning, på sätt förutsatts i den av riksdagen godkända propositionen nr 38 till innevarande års riksdag.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen

dels godkänt det vid statsrådsprotokollet över finansärenden för den 24 maj 1940 fogade förslaget till beredskapsstat för försvarsväsendet m. m. för budgetåret 1940/41,

dels ock bemyndigat Kungl. Maj:t att med iakttagande av vad här ovan anförts fastställa denna beredskapsstat eller viss del därav att lända till efter rättelse såsom förskottsstat, samt att ställa å förskottsstaten uppförda anslag till vederbörande myndigheters förfogande.

Stockholm den 21 juni 1940.

Med undersätlig vördnad.
